

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 7 päivänä joulukuuta 2017

821/2017

Laki

luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain (1194/2014) 1 luvun 3 §:n 1 momentin 17, 18 ja 25 kohta ja 6 §:n 1 momentin 1 kohta, 3 luvun 1 §:n 2 momentin 3 kohta, 2 §:n 2 momentin 3 kohta sekä 4 §:n 4 momentin 1 ja 7 kohta, 4 luvun 1 §:n 3 momentti, **6 luvun otsikko, 1 §:n otsikko** ja 1, 2 ja 5 momentti sekä 3 §:n otsikko, 7 luvun 2 §:n 3 momentti, 8 luvun 5 §:n 2 momentin 2 kohta, 6 §:n 1 momentti, 7 §:n otsikko, 1 momentin johdantokappale ja 5 kohta, 2 momentti sekä 3 momentin 3 ja 5 kohta sekä 10 luvun 1 §:n otsikko ja 1 momentti sekä

lisätään 1 luvun 3 §:n 1 momenttiin uusi 26 kohta, 8 luvun 7 §:n 1 momenttiin uusi 6 kohta ja 10 luvun 2 §:ään uusi 6 momentti seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

17) *kolmannen maan luottolaitoksella* luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 7 §:ssä tarkoitettua kolmannen maan luottolaitosta;

18) *kolmannen maan sijoituspalveluyrityksellä* sellaista sijoituspalvelulain 1 luvun 13 §:n 9 kohdassa tarkoitettua kolmannen maan yritystä, joka olisi sijoituspalveluja tarjoava tai sijoitustoimintaa harjoittava sijoituspalveluyritys, jos sen sääntömääräinen kotipaikka sijaitisi Euroopan talousalueella, ja joka harjoittaa kaupankäyntiä rahoitusvälineellä omaan lukuun tai liikkeeseenlaskun takaamista;

25) *toimivaltaisella viranomaisella* EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 40 alakohdassa tarkoitettua toimivaltaista viranomaista ja Euroopan keskuspankkia sille luottolaitosten vakavaraisuusvalvontaan liittyvää politiikkaa koskevien erityistehtävien antamisesta Euroopan keskuspankille annetussa neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1024/2013, jäljempänä *YVM-asetus*, annettujen erityistehtävien osalta;

HE 137/2017
TaVM 17/2017
EV 120/2017

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/59/EU (32014L0059); EUVL L 173, 12.6.2014, s. 190

26) *kriittisillä toiminnoilla* palveluja ja toimintoja, joita laitos tarjoaa kolmansille osapuolille ja joiden keskeytyminen todennäköisesti aiheuttaisi reaalitalouden kannalta elintärkeiden palvelujen häiriintymisen tai todennäköisesti häiritäisi rahoitusvakautta laitoksen tai konsernin koon tai markkinaosuuden, ulkoisten ja sisäisten sidosten, monitahoisuuden tai rajat ylittävän toiminnan johdosta yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa erityisesti näiden palvelujen tai toimintojen korvattavuus huomioon ottaen.

6 §

Lain tavoitteet ja yleiset soveltamisperiaatteet

Viraston on soveltaessaan tätä lakia otettava huomioon seuraavat kriisinratkaisun yleiset tavoitteet:

- 1) laitoksen kriittisten toimintojen jatkuminen;

3 luku

Purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksien arviointi

1 §

Velvollisuus arvioida laitoksen purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuudet

Laitos voidaan purkaa tai sen toiminta järjestää uudelleen tässä laissa tarkoitetulla tavalla, jos:

- 3) sen toiminta voidaan järjestää uudelleen tämän lain mukaisesti niin, että laitoksen kriittisten toimintojen jatkuvuus turvataan.

2 §

Velvollisuus arvioida purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuudet konsernissa

Konserni voidaan purkaa tai sen toiminta järjestää uudelleen tässä laissa tarkoitetulla tavalla, jos:

- 3) konserniin kuuluvien laitosten toiminta voidaan järjestää uudelleen tämän lain mukaisesti niin, että laitosten kriittisten toimintojen jatkuvuus turvataan, joko erottamalla ne muista toiminnoista, jos tämä voidaan tehdä vaivattomasti ja ilman tarpeetonta viivytystä, tai muulla käytettävissä olevalla tavalla.

4 §

Laitoksen purkamista ja toiminnan uudelleenjärjestämistä koskevien esteiden poistaminen

Virasto voi vaatia laitokselta seuraavien toimenpiteiden toteuttamista laitoksen purkamisen tai toiminnan uudelleenjärjestämisen esteen poistamiseksi:

1) konsernin sisäisten rahoitussopimusten sisällön ja tarpeen uudelleenarviointi ja palvelusopimusten laatiminen joko konserniyritysten tai konsernin ulkopuolisten yritysten kanssa kriittisten toimintojen tarjoamisen turvaamiseksi;

7) laitoksen oikeudellisten tai toiminnallisten rakenteiden muuttaminen siten, että laitoksen kriittiset toiminnot voidaan erotella oikeudellisesti ja taloudellisesti muista toiminnoista sovellettaessa 9–11 luvussa tarkoitettuja kriisinhallintovälineitä;

4 luku

Laitoksen asettaminen kriisihallintoon

1 §

Kriisihallintoon asettamisen edellytykset

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu edellytys täyttyy, jos kriisihallintoon asettaminen on oikeasuhtainen ja tarpeellinen keino yhden tai useamman 1 luvun 6 §:n 1 momentin mukaisen tavoitteen saavuttamiseksi eikä tavoitteita voida vastaavalla tavalla saavuttaa asettamalla laitos konkurssiin tai selvitystilaan.

6 luku

Osakkeiden, osuuksien ja eräiden muiden tase-erien arvon alentaminen ja muuntaminen sekä osakkeiden ja osuuksien mitätöiminen

1 §

Velvollisuus alentaa omaan pääomaan luettavien erien nimellisarvoa sekä alentaa ja muuntaa eräitä muita tase-eriä

Viraston on viivytyksettä sen jälkeen, kun laitos on asetettu kriisihallintoon ja laitoksessa on suoritettu 5 luvun 1 §:ssä tarkoitettu arvonmäärittäminen, päätettävä laitoksen tappioiden kattamisesta, osakkeiden ja osuuksien mitätöimisestä sekä vakavaraisuusasetuksen 51 artiklassa tarkoitettujen ensisijaisen lisäpääoman tai vakavaraisuusasetuksen 62 artiklassa tarkoitettujen toissijaisen pääoman alentamisesta ja muuntamisesta omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi. Viraston on katettava laitoksen tappiot alentamalla laitoksen sekä, 3 §:ssä säädetyin edellytyksin, laitoksen kanssa samaan ryhmään kuuluvan yrityksen osakkeiden tai osuuksien ja muiden omaan pääomaan luettavien erien nimellisarvoa, tai jos osakkeella tai osuudella ei ole nimellisarvoa, kirjanpidollista vasta-arvoa. Viraston on samalla mitätöitävä kunkin osakkeen- tai osuudenomistajan osakkeet tai osuudet samassa suhteessa kuin laitoksen tappioita on katettu tämän momentin mukaisesti, jollei virasto päättää luovuttaa kyseisiä osakkeita tai osuuksia sellaisille velkojille, joiden saamisten arvoa on alennettu tai joiden saamiset on muutettu omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi tämän lain mukaisesti.

Viraston on ryhdyttävä 1 momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin kriisihallintoon asettamisesta riippumatta, jos se katsoo, että:

- 1) toimenpiteisiin ryhtyminen on välttämätöntä laitoksen toiminnan jatkumisen turvaamiseksi; tai
- 2) laitos tarvitsee poikkeuksellista julkista tukea.

Laitoksen osakkeiden tai osuuksien määrää on alennettava ja muita 1 momentissa tarkoitettuja rahoitusvälineitä alennettava ja muunnettava mainitussa momentissa tarkoitettua oman pääoman eristä samassa etusijajärjestyksessä kuin konkurssissa, jollei EU:n vakavaraisuusasetuksen 54 artiklasta muuta johdu. Osakkeiden, osuuksien ja muiden omaan päämaan luettavien erien arvon alentaminen ei muuta omistajan vastuuta alennettuun arvoon kohdistuvista velvoitteista tai mahdollisesta 1 momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin kohdistuvan muutoksenhaun perusteella määrättävästä vahingonkorvausvelvollisuudesta.

3 §

Oman pääoman alentaminen ja eräiden muiden tase-erien alentaminen ja muuntaminen ryhmään kuuluvassa yrityksessä

7 luku

Kriisinratkaisuvälineitä koskevat yleiset periaatteet

2 §

Kriisinratkaisuvälineet

Virasto voi päättää periä kohtuullisen korvauksen kriisinratkaisuvälineiden käyttämisestä sille aiheutuneista kustannuksista omakustannusarvoon laitokselta tai väliaikaiselta laitokselta taikka pidättää korvauksen 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettua lunastusta koskevasta lunastushinnasta. Viraston tässä momentissa tarkoitettu saaminen maksetaan laitoksen konkurssissa tai 1 momentin 3 tai 4 kohdassa tarkoitettua laitoksen tai yhtiön purkautuessa virastolain mukaisten korvattavien talletusten ja maksunsaantijärjestyslain 5 §:ssä tarkoitettujen saatavien jälkeen parhaalla etuoikeudella.

8 luku

Velkojen arvonalentaminen ja muuntaminen omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi

5 §

Alentamiskelpoisia velkoja koskevat harkinnanvaraiset poikkeukset

Virasto voi tehdä 1 momentissa tarkoitettua päätöksen, jos velan arvonalentaminen ja muuntaminen omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi:

2) vaarantaisi kohtuuttomasti laitoksen kyvyn ylläpitää kriittisiä toimintojaan tai jatkaa ydinliiketoimintaansa;

6 §

Poikkeuksen alaisen määrän kattaminen kriisinratkaisurahastosta

Määrä, jolla laitoksen velkoja on jätetty alentamatta 5 §:n nojalla ja jota ei mainitun pykälän 3 momentin mukaan ole katettu lisäämällä muiden velkojen osuutta koko alennetusta määrästä, voidaan kokonaan tai osaksi kattaa kriisinratkaisurahaston varoista siten kuin tässä pykälässä säädetään.

7 §

Omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen vähimmäisvaatimus

Laitoksella on jatkuvasti oltava omia varoja ja alentamiskelpoisia velkoja yhteensä vähintään viraston määrittämä määrä laitoksen taseen loppusummasta. Viraston tulee kuulla Finanssivalvontaa ennen vähimmäisvaatimuksen asettamista. Viraston tulee ottaa huomioon vähimmäismäärää asettaessaan ainakin:

5) laitoksen toiminnan loppumisen haitalliset vaikutukset rahoitusvakauteen, muihin laitoksiin tai rahoitusjärjestelmään;

6) se, että johdannaisista aiheutuneet velat luetaan mukaan taseen loppusummaan siten, että vastapuolen nettoutusoikeudet tunnustetaan täysimääräisesti.

Mitä 1 momentissa säädetään laitoksen omista varoista, alentamiskelpoisista veloista ja taseen loppusummasta, sovelletaan laitoksen konsolidoituihin omiin varoihin, konsolidoituihin alentamiskelpoisiin velkoihin ja konsolidoituun taseeseen.

Alentamiskelpoiset velat voidaan sisällyttää 1 momentissa tarkoitettuun kokonaismäärään vain, jos:

3) velan jäljellä oleva juoksu-aika on vähintään vuosi; juoksuajan katsotaan päättyvän, kun velkojalla on aikaisintaan oikeus vaatia velan takaisinmaksua;

5) velka ei perustu virastolain 5 luvun 8 §:n nojalla korvattavaan talletukseen eikä liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain 21 §:n 2 momentin 1 kohdassa, osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 30 §:n 2 momentin 1 kohdassa tai säästöpankkilain 118 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettuihin talletuksiin;

10 luku

Väliaikainen laitos

1 §

Väliaikaisen laitoksen perustaminen ja osakkeiden tai osuuksien taikka varojen ja velkojen luovutus

Virasto voi perustaa osakeyhtiön jatkamaan kriisihallintoon asetetun laitoksen keskeisiä liiketoimintoja (*väliaikainen laitos*) sekä päättää laitoksen osakkeiden tai osuuksien taikka varojen tai velkojen luovuttamisesta yhdessä tai useammassa erässä väliaikaiselle laitokselle siten kuin tässä luvussa säädetään. Väliaikaiseen laitokseen sovelletaan luottolaitostoiminnasta annettua lakia ja liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista laitoksista annettua lakia taikka sijoituspalvelulakia, jollei jäljempänä toisin säädetä. Väliaikai-

sen laitoksen yhtiöjärjestyksestä on käytävä ilmi, että osakeyhtiö on tässä laissa tarkoitettu väliaikainen laitos.

2 §

Toiminnan jatkaminen

Tätä pykälää ei sovelleta sellaiseen 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuun väliaikaiseen laitokseen, joka on perustettu omistamaan kriisihallintoon asetettu laitos.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2018.

Helsingissä 1 päivänä joulukuuta 2017

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Valtiovarainministeri Petteri Orpo